

Ristiinimesed jalgpalliplatsil #2

INDREK PETERSOO

Katoliiklane

FCI Levadia pressiesindaja aastast 2002

FC Levadia Jalgpallikooli tegevjuht 2016-2020

TV3 Sport jalgpallikommentaator aastast 2008

Ristiinimestest jalgpalliplatsil kõneleva artikli teises osas tuleb juttu meestest, kes on mängijateel astudes oma kristliku kutse ära tundnud ning palunud Taevaisal oma eludes olulisi korrektiive teha.

Vaimulikurüüs vtimees Norman Hallam

Norman Henry Hallam (1920-1997) tõmbas jalgpallisaapaid kandes ka vaimulikurüü selga, seda mõistagi piltlikult väljendudes.

Noore mehena Londoni Chelsea'st Port Vale'i siirdunud ja seal seitse hooaega veetnud poolkaitsja alustas jalgpalli kõrvalt tööd metodisti kiriku vaimulikuna, loobudes seetõttu edasisest profikarjäärist. Vaimulikuametit pidades osales Hallam üksikutes Inglismaa toonase kolmanda divisjoni mängudes, liitudes pärast Port Vale'ist lahkumist veel üheks hooajaks Halifax Towniga.

14. juunil 1951 tabas Port Vale'i klubi ootamatu löök - vaid 47-aastasena lahkus raske haiguse tagajärjel meeskonna treener Gordon Hodgson. Oma treeneri matusetalituse viis läbi endiselt klubi mängijate hulka kuuluv Hallam.¹

Jumala jalgpallur Peter Knowles

Peter Knowles (sünd.1945) hiilgas 1960-ndatel aastatel nimeka Inglismaa klubi Wolverhampton Wanderers ründeliinis. Klubi kõigi aegade üheks säravaimaks talendiks loetud edurivimees lõi kõikide võistlussarjade peale kokku 101 väravat ning nautis fännide imetlust ja lugupidamist.

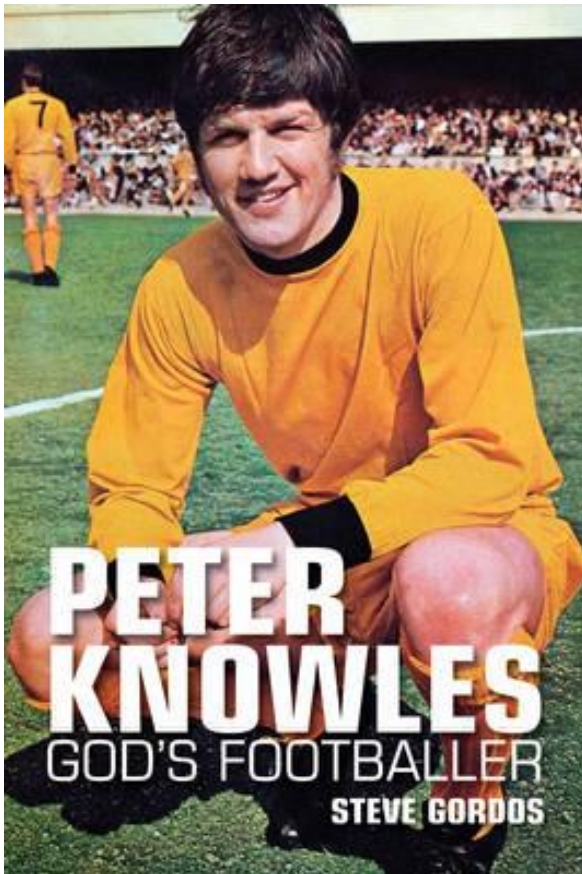
1969. aastal siirdus Knowles külalismängijana lühiajaliselt USA-sse Kansas City Spursi meeskonda ning liitus Ameerikas viibides Jehoova Tunnistajate kogudusega.

Inglismaale tagasi jõudes tegi 25-aastane ründetuus ootamatu avalduse, et soovib pühendada senisest rohkem aega Pühakirja tundmaõppimisele ning seetõttu taandub vabatahtlikult palliplatsilt, esialgu mõneks ajaks. Tähelepanuväärsel kombel jättis koduklubi Wolverhampton Wanderers Knowles'i mängijalepingu kehtima, lootes, et nende tähtmängija peagi taas putsad jalga tõmbab ning vastaste väravavõrgud auklikuks põmmutab. Seda ei juhtunud. Alles 1982. aastal kui Knowles oli juba 36-aastane, otsustas *Wolves*'i (Hundid – Wolverhampton Wanderersi hüüdnimi) peatreener Graham Hawkins eksründaja kontrakti ametlikult lõpetada.

¹ Jeff Kent. Port Vale Personalities. A Biographical Dictionary of Players, Officials and Supporters Paperback. 1996

Vutikarjääri ootamatu lõpetamise ja elus kannapöörde tegemise järel töötas Knowles aastaid piimamehe, aknapesija ja laotöölisena, kuid pole enda sõnul oma valikut kunagi kahetsenud.

1991. aastal pandi Knowles Inglismaal „laulu sisse“: folkmuusiku Billy Braggi laul *God's Footballer* albumilt *Don't Try This at Home* on otseselt inspireeritud Peter Knowles'i teekonnast Jumala juurde.

Jumala jalgpallur: Peter Knowles'i elulooraamatu esikaas (Amazon)

2009. aastal nägi ilmavalgust Peter Knowles'i elulooraamat, mis kannab samuti nime *God's Footballer* ehk Jumala jalgpallur.²

Maise maailma edukus jättis hinge tühjuse

Gavin Peacock (sünd. 1967) veetis kogu oma mängijakarjääri Inglismaa profiliigades, kandes Queens Park Rangersi, Gillinghami, Bournemouth'i, Newcastle Unitedi, Chelsea ning Charlton Athleticu mängurüüd. Oma pika ja eduka mängijatee vältel osales Peacock enam kui 500 liigamängus ning lõi üle saja värava.

18-aastaselt hakkas QPR-i noormängija staatuses olev Peacock Londonis regulaarselt metodisti kogudust külastama ning temast sai kristlane.

„Mul oli ilus auto ja kõik, mida maailm tunneb edukuse nime all. Kuid sisemiselt olin rahutu, midagi oli puudu. Siis hakkasin rääkima Kristusest ning palvetama. Mu silmad avanesid. Mõistsin, et vajan oma ellu päästjat. Alates sellest hetkest suutsin oma karjääriga rahulikult

² Wikipedia. Peter Knowles. 30.06.2020.

edasi minna, nähes nii Jumalat kui jalgpalli õigest vaatenurgast,“ tunnistas Peacock 2018. aastal ajalehele *The Mirror* antud intervjuus.³

Pärast karjääri lõppu tegi Peacock kuus aastat BBC-s jalgpallieksperti tööd ning kolis 2008. aastal koos perega Kanadasse, et õppida metodisti pastoriks. Hetkel tegutseb endine nimekas vutipoff Calgary *Calvary Grace Church*’i juures vaimuliku ja kogudusevanemana.

„Lugesin Piiblit nagu olin seda teinud mitmeid aastaid ning tundsin endas kutsumust Pühakirja mitte üksnes lugeda, vaid õpetada. Mul tekkis suur soov seda teha ning ühtlasi kohustus, rõõmus kohustus. Olen rõõmus kui jutlustan või juhin koguduse tööd ning veendunud, et pean seda tegema,“ tunnistas Peacock 2017. aastal ajalehele *The Independent* antud usutluses.⁴

2016. aastal avaldas Peacock koos Owen Strachaniga raamatu *The Grand Design*, mis keskendub mehe ja naise rollidele lähtuvalt Piiblist ning mõistab hukka homoseksuaalsed suhted, nimetades neid patusteks ja loomuvastasteks.⁵

Inglismaa pallimurult Kanada kantslisse: Gavin Peacocki teekond (internet)

³ I had a nice car, but inside I was in turmoil and I needed a saviour’: Ex-Chelse man Gavin Peacock on beong a pastor. *The Mirror*. 12.05.2018

⁴ From Premier League footballer to pastor: Gavin Peacock explains why there’s more to life than the game. *The Independent*. 24.07.2017.

⁵ *Christianfocus.com*. *The Grand Design*. Male and Female He Made Them. Väljavõte 30.06.2020.

Kristlus kui viharavim

John Moncur (sünd. 1966) veetis oma jalgpallurikarjääri parimad aastad 1994-2003 Londoni East Endi sadamatöölise meelisklubis West Ham United FC. Talendikas keskväljamees oli fännide seas austatud ja armastatud oma kompromissitu võitlejahinge ning raju ja füüsilise mängustiili poolest, mistõttu jagasid kohtunikud talle heldelt nii kollaseid kui punaseid kaarte. Nagu 1990-ndate aastate Briti jalgpallis tavaks, kuulusid ka Moncuri igapäevaellu ohtrad peod ja pidev vägijookide pruukimine, meest vaevasid depressioon ja pidevad vihasööstud.

„Mu käitumine libises mõneks ajaks rööbastelt maha. Kui hinges puudub rahu, siis võib see viia erinevate halbade asjadeni, nii depressiooni kui vihahoogudeni. Tuli ette, et lõin vihasena oma korteris rusikaga auke seinale, pidev meeleolude kõikumine oli minu jaoks tõeline luupainaja,“ möönis Moncur 2003. aastal ajalehele *The Observer* antud intervjuus.

Raevukas keskväljamootor John Moncur mänguhoos (West Ham United FC)

„Lõpuks jõudsin punkti, kus pidin muutuma ja minust sai veendunud kristlane. Minu teekonnal olid kaks peamist pöördepunkti. Esimene neist oli ühes hooajaelses treeninglaagris välismaal kui panime meeskonnakaaslastega öösel kärakat ning sattusime löömingusse kohalike noortega, kes meie füsioterapeudi kallal norisid. Virutasin ühele noormehele, ta lõi kukkudes pea ära ning kaotas meelemärguse. Sattusime paanikasse ja jooksime minema. Kuulsin kuidas üks kohalikest noormeestest ütles teistele: „Ma arvan, et ta on surnud!“

Kui hotelli jõudsin, siis olin tõelises ahastuses kuna arvasin, et olen poisi mõrvanud. Hakkasin palvetama, paludes Jumalal see noor kutt terveks teha. Olin täiesti sassis. Mu abikaasa Kerry oli samal ajal rase ja ootas meie esimest poega George'i. Mõtlesin hirmuga, et võin mõrva tõttu kohtu alla minna ega näegi oma last. Palvetades lubasin Jumalale, et kui kannatada saanud poiss terveneb, siis muudan oma elu. Õnneks noormees terveniski – tundsin selle üle tohutut kergendust – ning keegi meist ei saanud karistada.

Pärast seda juhtumit rahunesin veidi maha, kuid jõin ikka edasi. Mõned aastad hiljem kui Kerry ootas meie teist poega Freddie't, läksin pärast üht mängu linna peale, jõin end täis ning olin terve öö kodunt ära. Sellel ööl kukkus Kerry trepist alla. Ta jäi terveks, kuid ma tundsin end kohutavalt süüdi kuna polnud õnnetuse ajal tema lähedal ning vedasin alt nii iseennast kui oma perekonda. Sain aru, et nüüd on kõik – olin viimase oma üheksast elust ära kulutanud. Mõistsin, et niimoodi pole enam võimalik edasi minna,“ meenutas Moncur.

Moncuri juhatas usu juurde perekonnatuttavast vikaar Alan Comfort, 1999. aastal sai vutimehest anglikaani kiriku liige. Ehkki elus leidsid aset suured muudatused, jäi Moncur ka edaspidi vutiplatsil oma jõulisele mängustiilile truuks.

„Olles leidnud Jumala, olen ma kindlasti muutunud paremaks inimeseks. Olen palju rahulikum, ehkki mitte väljakul! Olen kaastundlikum, vähem vihane ja muretsen vähem igapäevaste asjade pärast. Olen ka filosoofilisem ja mul on nüüd oma elus vaimne mõõde. Mul on vedanud, et minust sai kristlane. Tunnen hinges rahu kuna tean, et Jumal jälgib mind ja minu perekonda.

Arvan, et inimesed peavad mind kõige ebatõenäolisemaks kristlaseks kuna sain pidevalt punaseid kaarte. Kristlaseks olemine ei tähenda aga seda, et ei tohiks jõuliselt mängida või vahel veidi jooki libistada,“ sõnas Moncur.⁶

Isa jälgedes astudes sai ka John Moncuri pojast **George Moncur**´ist kristlasest profijalgpallur. „Seni kui annad endast sada protsenti ning elad ja mängid õigesti, kannab Jumal kõige muu eest hoolt,“ on noormees öelnud.⁷

Püha väravavaht Artur Boruc ja Jeesusele kuuluv Kaká

Jalgpalli ajalugu tunneb juhuseid, kus kristlased on oma veendumuste tõttu keeldunud teatud nädalapäevadel väljakule tulemast. 1982. aasta MM-il Hispaanias keeldus Põhja-Iirimaa koondislane **Johnny Jameson** Prantsusmaa vastu mängimast kuna kohtumine leidis aset pühapäeval. Argentina väravavaht **Carlos Roa** keeldus mängimast laupäeviti kui seitsmenda päeva adventistid tähistavad sabbatit.⁸

Mõistagi leidub arvukalt kristlasi ka tänaste tegevjalgpallurite hulgas, kellest enamik pärinevad sügavate katoliiklike või õigeusu traditsioonidega riikidest.

Sadade miljonite jalgpallifännide ebajumal **Lionel Messi** teeb sageli mängude ajal ristimärki. Argentiinlase parema käe piitsepsit kaunistab Jeesuse tätoveering ning selle all on kujutatud roosakent, mis sümboliseerib Messi koduklubi FC Barcelona kodulinna tähtsaimat vaatamisväärsust *Sagrada Familia* ehk Püha Perekonna kirikut.⁹

Lisaks on Messi avalikult lubanud läbida oma kodumaal ligi 40 kilomeetri pikkuse San Nicolase palverännutee kui Argentiina kroonitakse maailmameistriks.

⁶ John Moncur. The Guardian. 04.05.2003.

⁷ Colchester's George Moncur finds stride on his spiritual path to face Tottenham in the FA Cup". *The Telegraph*. 29.01.2016.

⁸ Wikipedia. Christianity and association football. 30.06.2020.

⁹ The18.com. Some Say He's God-Like on The Pitch, But What is Lionel Messi's Religion? Mia Kessler.25.07.2018.

Lionel Messi kristlike sugemetega tätoveeringud (Twitter / Euro Football Rumours)

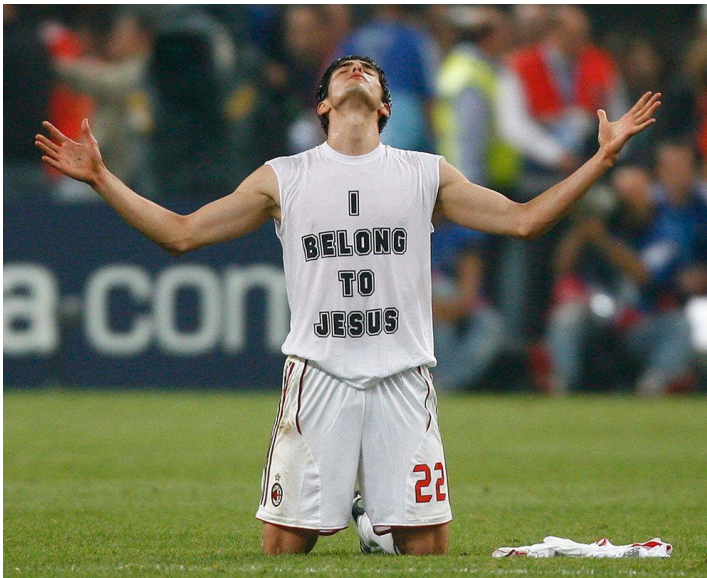
Poola väravavaht **Artur Boruc** sai Glasgow' Celticu fännidelt hüüdnime *The Holy Goalie* ehk Püha väravavaht kuna teeb mängude ajal avalikult ristimärki.¹⁰

The Holy Goalie ehk Artur Boruc ristimärki tegemas (Twitter)

Serbia ründaja ja veendunud ortodoks **Mateja Kežman** lubas profikarjääri lõppedes mungaks hakata, ent temast sai siiski tippjalgpallurite agent.¹¹

Koos Brasiilia koondisega 2009. aastal Tallinnas käinud, linna jalutama minnes ära eksinud ning politseiautoga tagasi hotelli sõidutatud **Kaká**, kodanikunimega, **Ricardo Izecson dos Santos Leite** oli aastaid kodulinna São Paulo evangeelse Kristuse Taassünni Kiriku liige. **Kaká** tavatses väravaid ja võite tähistades mängusärgi seljast võtta ning paljastada selle all oleva T-särgi kirjaga *I Belong to Jesus*, tema jalgpallisaabastel ilutses kiri *Jesus in First Place*.¹²

Kaká AC Milani koosseisus 2007. aasta UEFA Meistrite Liiga võitu tähistamas (UEFA.com)

¹⁰ Wikipedia. Christianity and association football. 30.06.2020.

¹¹ Wikipedia. Christianity and association football. 30.06.2020.

¹² Wikipedia. Kaka. 30.06.2020

Kaasaja nimekatest jalgpalluritest on oma ristiinimeseks olemisest avalikult tunnistust andnud Portugali megatäht **Cristiano Ronaldo**, hispaanlastest maailmameistrid **Andres Iniesta** ja **David Silva**, Brasiilia keskkaitstjad **David Luiz** ja **Thiago Silva**, ründestaarid **Neymar**, **Willian** ja **Philippe Coutinho** ning endine ründekuulsus **Ronaldo**, Argentiina legend **Javier Zanetti**, abikaasa kaudu Jumala leidnud Hollandi keskväljamaestro **Wesley Sneijder**, Inglismaa ründajad **Daniel Sturridge**, **Raheem Sterling**, **Wayne Rooney** ja **Kieran Richardson**, Mehhiko edurivimees **Javier Hernandez**, end „Jeesuse atleediks“ nimetav Uruguay väravakütt **Edinson Cavani**, legendaarne Itaalia väravavaht **Gianluigi Buffon**, sakslastest maailmameistrid **Per Mertesacker** ja **Mario Götze**, Lõuna-Aafrika Vabariigi poolkaitsja **Steven Pienaar**, Iirimaa kuulsus **John O'Shea**, tõmmud Belgia koondise ründajad **Christian Benteke** ja **Romelu Lukaku**, kolumblane **Radamel Falcao** ja paljud teised.¹³

Jumala atleedid Edinson Cavani ja David Luiz (Facebook)

(järgneb)

¹³ Top 26 Christian footballers: Arsenal, Chelsea, Liverpool and Man United players feature.